

कोल्हापूर : प्रतिनिधी कोल्हापुरात ढगाळ वातावरणामुळे काही भागात सूर्यग्रहण पाहण्यात अडथळा निर्माण झाला; मात्र बहुताशी भागात खंडग्रास ग्रहण अस्यासकांना पाहता आले. या ग्रहणाचा कालावधी ३ तास २५ मिनिटे ३१ सेकंद असल्याची माहिती प्रा. मिलिंद कारंजकर यांनी दिली.

विवेकानंद
महाविद्यालयामध्ये अद्यावत दुर्बिणीच्या माथ्यातून सूर्यग्रहण पाहण्यात आले. आकाशामध्ये काही काळासाठी ढग आल्याने ग्रहण बघताना अडचण होत होती; मात्र ज्या वेळेला ढग जात होते, तेव्हा मात्र खंडग्रास ग्रहण पाहण्यास मिळाले. या ग्रहणाची सुरुवात सकाळी १० वाजून ३ मिनिटांनी झाली.

जिल्ह्यात खंडग्रास सूर्यग्रहणाचे दर्शन

बदलांचा होणार अभ्यास

सूर्यग्रहण कालील आवकाशातील बदलांचा अभ्यास करणार असल्याची माहिती शिवाजी विद्यापीठ, अवकाश संशोधन केंद्राचे समन्वयक डॉ. राजीव कट्टकर यांनी दिली. शिवाजी विद्यापीठाच्या वरीने पहाळा येथील आवकाश संशोधन केंद्रामध्ये सूर्यग्रहण पाहण्याची व्यवस्था केली होती. येथे प्रारम्भी दूर्ण खंडग्रास सूर्यग्रहण पाहण्यास मिळाले; मात्र ११ वाजून ३८ मिनिटांनी ढगाळ वातावरण झाल्याने शेवटापैत सूर्यग्रहण पाहता आले नाही. इयोने दिलेल्या इडियन नेहिंगेशन रेटलॉइंट रिसर्टीम (आयआरएन-एस-एस/नारिक) या उपकरणाच्या साहाय्याने सूर्यग्रहण काळात अवकाशात होणाऱ्या बदलांचा अभ्यास करण्यात येणार आहे.

मध्य १२ वाजून ४० मिनिटांनी पाहण्यास मिळाला. यावेळी सूर्य ५९ टक्के एवढा चंद्राच्या सावलीने झाकोळलेला होता. त्यानंतर हल्लूळूळू चंद्राची सालली

कमी-कमी होत जाऊन ग्रहण १ वाजून २८ मिनिटांनी संपले. या ग्रहणाचा कालावधी ३ तास २५ मिनिटे ३१ सेकंद एवढा होता. हे ग्रहण पाहताना अन्यायुक्त

सन फिल्टरच्या बापर केला होता. सामुद्रे ग्रहण पाहत असताना कुठलोही इजा डोळ्याला पाहेचत नक्की, यावेळी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे

अध्यक्ष प्राचार्य अभ्यक्तमार साळुखे, संकेटी शुभांगी गावडे, प्राचार्य भोसले याच्यासह डॉ. बी. पाटील, प्रशांत पाटील आदी उपस्थित होते.

सोमवार, २२ जून २०२०

उत्तराखण्डात कंकणाकृती नजारा; १८ टक्के लपला रवी!

- सूर्यग्रहण सर्वात आधी १०.०१ वाजता मुंबई-पुण्यात!
- कोल्हापुरात ग्रहणाच्या वेळेला आकाश निरभ्र
- ग्रहणाला सकाळी ९.१६ वाजता सुरुवात
- कोल्हापुरातील सुरुवात १० वाजून ३ मिनिटांनी
- नेपाळ, पाक, सौदी अरेबियातही ग्रहण

कोल्हापूर : पुढारी डेस्क
भारतासह अनेक देशांतून रविवारी सूर्यग्रहणाचा नजारा बघायला मिळाला. सकाळी ९.१६ वाजता ग्रहणाला सुरुवात झाली. भारतामध्ये सर्वात आधी सकाळी १०.०१ वाजता मुंबई-पुण्यात ग्रहण लागले. दिल्ली, राजस्थान, जमू आणि गुजरातासह देशभरातील विविध भागांनुन ग्रहण पाहायला मिळाले. पाकिस्तान आणि नेपाळमध्येही ग्रहण दिसले. रविवारी वर्षातील सर्वात मोठा दिवसही होता. कोल्हापुरात या दिवसाला सुरुवाते फारसे ढगाळ वातावरण नव्हते. रोजच्या प्रमाणे पाऊसही नव्हता. ग्रहण लागण्यापूर्वी काही सरी कोसळल्या

आणि नंतर आकाश बन्यापैकी निरङ्ग झाले; पण मधूनच एखादा ढगा ग्रहणाला ग्रहण लावत असे आणि कोल्हापूरकर खगोलप्रेमींचा विरस करत असे. थोडक्यात, बन्यापैकी हवामानाची साथ लाभल्याने हौसी कोल्हापूरकरांनी खास चष्टांतून ग्रहणाचा आनंद लुटला. खगोलप्रेमींनी खास दुर्बिणीतून हा नजारा डोळ्यात साठविला. कोल्हापूरासह अनेक ठिकाणी खंडग्रास (आंशिक) सूर्यग्रहण बघायला मिळाले. कोल्हापुरात चांदोबाबे सूर्याचा ५९ टक्के भाग झाकोळल्याचे खगोलतज्जांनी सांगितले.

कोल्हापुरातील विवेकानंद महाविद्यालयात पान ७ वर »

उत्तराखण्डात कंकणाकृती नजारा; १८ टक्के लपला रवी!

(पान ३ वरून) पदार्थविज्ञान विभागातर्फे न्यूयोनियन टेलिस्कोप आणि विशिष्ट कागदापासून तयार केलेले चष्टे, फिल्टर वापरून सूर्यग्रहण पाहण्याची व्यवस्था करण्यात आली होती. संथेचे कार्याच्यक्ष प्राचार्य अभ्यक्तमार साकुंचे याच्यासह संशोधक विद्यार्थी, खगोलप्रेमींनी सूर्यग्रहण पाहण्याचा आनंद लुटला. कोल्हापुरात ११ वाजून ४० मिनिटांचा सूर्यग्रहणाचा मध्य होता. सूर्यग्रहणावेळी अधूनमधून ढांचांचा अडथळा जाणवत होता, तरीही खगोलप्रेमी सूर्यग्रहण पाहण्यासाठी थांबून होते. कोल्हापूर येथील खगोलतज्जांना १ वाजून २८ मिनिटांनी ग्रहण संपल्याचे दिसले. ग्रहणाचा कालावधी ३ तास २५ मिनिटे व ३१ सेकंद होता. पन्हाळ्यावर व्यवस्था

शिवाजी विद्यापीठाच्या अवकाश संशोधन केंद्रातर्फे पन्हाळा येथील अवकाश संशोधन केंद्रात टेलिस्कोपद्वारे सूर्यग्रहण पाहण्याची सोय करण्यात आली होती. सूर्यग्रहण सुरु झाल्यावर आकाश निरङ्ग होते, त्यापुढे सूर्यग्रहण व्यवस्थित पाहता आले. मात्र, अधूनमधून ढांचा अडथळा येत होता. १२ वाजून ४० मिनिटांनी पुन्हा ढांचा अडथळा आला होता. भारतातून २५ ऑक्टोबर २०२२ मध्ये खंडग्रास सूर्यग्रहण दिसणार आहे, अशी माहिती विद्यापीठाच्या अवकाश संशोधन केंद्राचे समन्वयक डॉ. राजीव व्हटकर यांनी दिली.

उत्तर भारतातील काही भागांतून चंद्राने सूर्याला १८.६ टक्के झाकोळून टाकले होते. त्यामुळे डेहराडून, कुरुक्षेत्र आणि सुतगड येथे

यंदा ५ जुलै, ३० नोव्हेंबर, १४ डिसेंबरची ग्रहणे भारतात दिसणार नाहीत

५ जुलै २०२० रोजी सकाळी होणारे छायाकल्प चंद्रग्रहण, ३० नोव्हेंबर २०२० रोजी दुपारी होणारे चंद्रग्रहण व १४ डिसेंबर २०२० रोजी रात्री होणारे सूर्यग्रहण भारतामधून पाहावयास मिळावत नाही. गतवर्षी केस्ट्रात कंकणाकृती, तर उर्वरीत भारतात खंडग्रास सूर्यग्रहण दिसले होते, अशी माहिती विवेकानंद महाविद्यालयाच्या पदार्थविज्ञान विभागाचे प्रमुख प्रा. डॉ. मिलिंद कारजकर यांनी दिली.

या देशांत दिसले सूर्यग्रहण

भारत, नेपाळ, पाकिस्तान, सौदी अरेबिया, संयुक्त अरब अमिराती, इथियोपिया आणि कांगो.

रविवारी कंकणाकृती ग्रहण बघायला मिळाले. हे या वर्षातील पहिले व अखेरचे सूर्यग्रहण होते. भारतात यानंतरचे सूर्य ग्रहण थेट २५ ऑक्टोबर २०२२ रात्री होण्याचे बघायला मिळेल. खगोल विज्ञानामुख्याला लागोपाठ ३ ग्रहण होणे ही एक सामान्य खगोलीय घटना आहे. खगोलीय गणनेनुसार १८ वर्षात ७० वेळा ग्रहण लागू शकते. या दिसेवाने एका वर्षात दोन्ही प्रकारची ७ ग्रहणे बघायला मिळणे शक्य आहे. तथापि, वर्षाला चारहून जास्त ग्रहण अपवादाने बघायला मिळावत. याप्रमाणे लागोपाठ तीन ग्रहणाची स्थिती १० वर्षातील दोनदा किंवा तीनदा उद्भवू शकते. ज्येतितिविज्ञानामुख्याला लागोपाठ तीन ग्रहणे होणे आसर्चण्यर्जनक नाही. दर दोन-तीन वर्षात एकदा असे होऊ शकते. २०११, २०१३,

महाराष्ट्रात १३ तासांचा दिवस

२१ जून रोजी रविवारी उत्तर गोलार्धात १३ तासांचा दिवस, तर ११ तासांची रात्र होती. महाराष्ट्रात बहुतांश ठिकाणी पावसाची उघडीप असल्याने दिवस मोठा असल्याचे दिसले. कोण, मध्य महाराष्ट्र, विर्द्ध, मराठवाडा भागात १३ तासांचा दिवस होता. त्यामुळे सूर्यग्रहणदेखील स्पष्ट दिसले.

- श्रीनिवास औंधकर,
खगोलशास्त्रज्ञ

२०१६ आणि २०१८ मध्ये असे घडले होते; पण आता २०२७ आणि २०२९ मध्येच अशी स्थिती उद्भवेल. यंदा चंद्राचे एकूण ६ ग्रहणांतील ४ चंद्रग्रहण अपूर्ण आहेत. दुसरीकडे, रविवारी झालेले सूर्यग्रहण हे भारतीय उपखंडासह काही मोजक्या देशांतून दिसले. याशिवाय यंदा १४ डिसेंबर रोजी सूर्याला लागणार असलेले ग्रहण मात्र भारतात दिसणार नाही.

पुणरी

। सोमवार, २२ जून २०२०

कोल्हापुरात चांदोबाने ५९ टक्के सूर्य झाकोळला!

डेहराडूनमध्ये कंकणाकृती दर्शन!

कोल्हापूर : जिल्हात सूर्यग्रहण पूर्ण क्षमतेने दिसले नाही, डगळ वातावरणात दिसलेल्या सूर्यग्रहणाच्या कला. (मोहन मेसी : सकाळ छायाचित्रसेवा)

अनुभवला सूर्यग्रहणाचा आविष्कार

अनेकांनी पाहिला सावल्यांचा खेळ, सोशल मीडियावर थेट प्रक्षेपण

सकाळ बृत्सेवा

कोल्हापूर, ता. २१ : काळ्या दगांची गदी, होवण्यांडोतांमुळे सरकारारे ढाऱाचे पुंजके अन् अशा पुंजवत याचे दिसले सूर्यग्रहणाचे दृश्य.

अशा लपाशीच्या खेळात आज अनेकांनी खंडग्राम सूर्यग्रहणाचे अनुपय दृश्य पाहिले, तुमरे म्हणजे आज २१ जून सवात मोठा दिवस.

अशात सवात मोठा दिवस अन् खंडग्राम सूर्यग्रहण अशा साझीने आकाशाच्या संरक्षणावर हे नाट्य अधिक रंगत पोले.

डगळ वातावरणामुळे अडवले आले जाह ; पण खालीलवर अस्यासाठी, विज्ञानप्रेमीनी वायोव्हालूर, टेलिकॉप, सन फिल्टर वापरन आवंद घेतला. काहीनी त आरशाची प्रतिमा चित्रीकर टाकून सूर्यग्रहणाच्या उत्तरोत्तर रंगत जाणाऱी कोरा पाहिले.

काहीनी तर हे सूर्यग्रहण केसबुक लोटले केले. वावरोवर फेसबुक, स्टाइम, यू ट्यूब, अन्य सोशल

पुंगाव : गविनारी खंडग्राम सूर्यग्रहण पाहण्याचा आनंद अनेकांनी घेतला. ग्रामीण भागातमुद्दा एकसरेच्या फिल्ममध्यून ग्रहण पाहिले, लेकिला ग्रहण वाखवताना घेतलेले छायाचित्र. (राजू कुलकर्णी : सकाळ छायाचित्रसेवा)

साईट्स पॉल्टफॉर्मवर 'रोअर' ही केले. विशेषज्ञ : राजस्थान, हीमायाना, राज्यात सांगीकडे हे ग्रहण खंडग्राम उत्तरार्धाच्या पश्चिमत ते कंकणाकडी स्वरूपात दिसले, मात्र उत्तर भारतात सूर्यग्रहण दिसले. विशेकानंद

मात्र्यातून सूर्यग्रहण पहिले.

प्रा. डॉ. मिलेंद कारंजक महणाले, "या ग्रहणाची सूर्यात सकाळी १० वाजू तीन मिनिटांनी झाली. ग्रहणाचा मध्य २१ वाजून ४० मिनिटांनी पाहावयास मिळाल, सूर्य हा ५९ टक्के इकाच चंद्राच्या सावलीने झाकोळलेला होता. या नंतर हळूहळू चंद्राची सावली करी होत जाऊन ग्राल एक वाजू २८ मिनिटांनी संपूर्ण. ग्रहणाचा कालावधी तीन तास २५ मिनिटे आणि ३१ सेकंद होता. ग्रहण पाहत असताना सन फिल्टरचा वापर केला, त्यामुळे ग्रालण पाहत असताना कुटलीही इंगा पाहवत नव्हाऱी."

विशेकानंद शिक्षण संस्थेचे अध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळूखे, सचिव शपाणी गारड, प्राचार्य डॉ. भासले, डॉ. वी. पाटील, प्रशांत पाटील आदी उपस्थित होते. शहरातील काही अम्बुजांस लक्बन्धी विद्यार्थ्यांना माहिती दिली. सन फिल्टरचा वापरन तत काहीनी टवापाये पाणी घेऊन सूर्यग्रहणाची प्रतिमा पाहिली.

अंबाबाई मंदिरात अनुष्ठान

करवीर निवासिनी श्री अंबाबाई मंदिरात सूर्यग्रहणाच्या कालावधीत उत्सवमूर्तीवर संततद्वार जलाभियेक, श्रीमुक्त मंत्रपठण आदी अनुष्ठान झाले. ग्रहणामुळे नित्याज्ञेयाच्या काही वदल केले. सकाळी नंक वाजता अभियेक झाल, मात्र, वारा वाजताचा महाभियेक दुपारी दोडला सुरु झाला. त्यानंतर आसती होऊन देवीची सालंकृत पूजा झाली. सकाळी दहा वाजू दोन मिनिटांनामुळे ग्रहण समाप्तीपूर्वीत उत्सवमूर्तीवर संततद्वार जलाभियेक झाला, अशी माहिती श्रीपूजक अंडे, केदार मुनीश्वर यांनी दिले.

कोल्हापूर : सूर्यग्रहणाच्या काळात करवीर निवासिनी श्री अंबाबाई मंदिरातील उत्सवमूर्तीवर संततद्वार जलाभियेक व विविध धार्मिक विधी झाले.

तरुण भारत

सामयिक, २२ जून २०२०

कोल्हापूरकरानी अनुभवले खंडग्रास सूर्यग्रहण!

कोल्हापुर : अत्याधुनिक टेलिस्कोपीच्या सहायाने खंडग्रास सूर्यग्रहण पाहाता ना खागोलप्रेमी.

खंडग्रास सूर्यग्रहणाची दृश्ये सोशल मीडियावर व्हायरल

प्रतिनिधी

कोल्हापूर

कोल्हापूरमध्ये खंडग्रास पद्धतीच्या सूर्यग्रहणाल १० वाजून ३ मिनिटांनी मुरुवात झाली. ११ वाजून ३५ मिनिटांनी सूर्यग्रहणाचे दर्शन झाले. सूर्यग्रहण सुटाता ठग बाजूला आल्याने विलळातील खगोलप्रेमींना खंडग्रास सूर्यग्रहण पाहण्याची पर्याप्तीच मिळाली. दुपार १ वाजून ३८ मिनिटांनी खंडग्रास सूर्यग्रहण सुटले. ग्रहणाचा कालावधी ३ तास २५ मिनिटे व ३९ सेकंद इतका होता. टेलिस्कोपीच्या सहाय्याने खंडग्रास सूर्यग्रहण पाहण्याचा उत्साह खगोलप्रेमींचा चेह्यावर ओसेवून वाहत होता.

सूर्ण महाराष्ट्रात खंडग्रास सूर्यग्रहण

तर देहराडूनमध्ये कंकनाकृती सूर्यग्रहणाचे दर्शन झाले. गतवर्षी केळमधील पायणूर शहरात कंकनाकृती सूर्यग्रहण दिसते होते. आत २०३४ मध्यांजेर तब्बल १४ वर्षांनी कंकनाकृती सूर्यग्रहण दिसणार आहे. शिवाजी विद्यापीठाने पन्हाळा येतील अवकाश संशोधन केंद्रामध्ये खंडग्रास सूर्यग्रहण पाहण्याची व्यवस्था केली होती शहरात विवेकानंद कॉलेज, खगोलप्रेमी वसंत गुंडाळे यांच्यासह शहरातील अनेक कुटुंबियांनी आपआपल्या घराच्या छावरात खंडग्रास सूर्यग्रहण पाहिले. खगोलप्रेमींनी खंडग्रास सूर्यग्रहणाची विविध दृश्ये कैमेराबद्द करून सोशल मिडीयावर शेअर केली आहेत. ग्रहण सुटल्यानंतर आपोलीसांनी गर्वी होऊ नये म्हणून पंचांगानंतर अप्रिंथनमन दिलाऱ्ये जडान व पोलीस

पुढील तीनही ग्रहण भारतात दिसणार नाहीत

विवेकानंद महाविद्यालयात अत्याधुनिक दुर्बिनीच्या माध्यमातून खंडग्रास सूर्यग्रहण पाहण्याची अवस्था केली होती. यासाठी सर्वसंघे कायाचीक आवार्या अमर्यकुमार साळुखे, संचिव प्राचार्य शुभांगी गवडे यांचे मार्गदर्शन लाभले. या वर्षातील ५ जुलै रोजी सकाळी छायाकाळ्य चंद्रग्रहण तर ३० नोंवेंबर रोजी दुपारी चंद्रग्रहण आणि १४ डिसेंबर रोजी रात्री सूर्यग्रहण आहे. त्यापुढे मारतात यापुढील तिनही ग्रहण दिसणार नाहीत.

अ. भिलेंद कारंजकर (विवेकानंद कालेज)

वंदेबस्त होता.

इस्तोने दिलेल्या इडियन नेहिंगेशन सेटाईट सिस्टम (अपआरएनएसएस/नाविक) या उपकरणाच्या सहाय्याने सूर्यग्रहण काळात आवकाशात होणाऱ्या बदलांचा अभ्यास करणार असल्याचे शिवाजी विद्यापीठ, अवकाश संशोधन केंद्रांचे समन्वयक डॉ. रुजीन वटकर यांनी सांगितले.